

Земята не остана пустиня,

ЗАЩОТО ЛЕСОВЪДИТЕ СА ТУК

РДГ – Пловдив, в числа и факти

Основната част от териториите в обхвата на Регионалната дирекция попадат в област Пловдив и малка част от тях – в област Смолян.

На север териториалният обхват на РДГ граничи с Националния парк „Централен Балкан“, на изток – с Регионалните дирекции по горите в Стара Загора и Кърджали, на юг – с РДГ – Смолян, на запад – с РДГ – Пазарджик и София.

По-голямата част от горските територии в района на Дирекцията попадат в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори, като само в най-южните части на областта и във високите части на Същинска Средна гора – в среднопланинския пояс на горите от бук и иглолистни.

Основните планински масиви в обхвата на Дирекцията са южните склонове на Стара планина (в района на общини Карлово и Сопот; средната част на Същинска Средна гора и западните части на Сърнена Средна гора (в общините Карлово, Хисаря и Брезово) и северните склонове на Западни Родопи (в общините Кричим, Перущица, Родопи, Куклен, Асеновград, Лъки и Първомай).

По-голямата част от горските комплекси в района на Западните Родопи се намира в дела Чернатица и в родопския дял Преспа.

Равнинните гори са в района на общините Калояново, Марица, Пловдив, Раковски, Съединение, Садово и Стамболийски.

Релефът е разнообразен – от чисто равнинен по поречията на реките Марица, Пясъчник и Стряма, нископланински – в Средна гора и Сърнена Средна

гора, и среднопланински – в района на Родопите. Най-високата точка – 2000 м н.в., е вр. Преспа, а най-ниската – 101 м н.в., долината на р. Марица при напускането ѝ на Пловдивска област.

Горските територии в района на РДГ – Пловдив, са 183 850 ха, а площите, които по смисъла на чл. 2 от Закона за горите са гори, но се намират в земеделски територии, са 15 508 хектара. Общата площ на териториите, обект на горско стопанство, са 199 358 хектара.

Управлението и стопанисването на държавните горски територии се извършва от 8 териториални поделения на Южноцентралното държавно предприятие – Смолян, и от едно териториално поделение на Югозападното държавно предприятие – Благоевград.

Представени са всички форми на собственост на горите, като най-голям дял има държавната – 152 208 ха (76.3 %).

Общият запас на горите в област Пловдив, независимо от вида собственост, обект на горско стопанство, възлиза на 34 719 619 м³ при среден годишен прираст от 615 000 м³ стояща маса.

Най-голяма площ заемат издънковите насаждения за превръщане в семенни – 39.74 %, следвани от иглолистните насаждения – 26.21 %, широколистните високоствъблени – 20.56 %, и нискоствъблените – 13.48 %.

Основни дървесни видове са широколистните: дъбове – 36 %, бук – 20 %, акация – 3 %, топола – 1 %, други – 13 %. Иглолистните видове са бял бор – 13 %, черен бор – 8 %, смърч – 4 %.

Инж. Мирослав ДИМИТРОВ – директор на Регионалната дирекция по горите – Пловдив:

Да се учим от миналото с поглед в бъдещето

Инж. Мирослав ДИМИТРОВ завършва ЛТУ, специалност „Горско стопанство“, магистърска степен, през 1999 година. Има редица следдипломни квалификации, специализации и обучения в ЛТУ и Института по публична администрация и е сертифициран одитор по FSC Forest Management assessor и FSC Chain of Custody (CoC) – NERCop.

Започва трудовата си дейност като лесничей в ДЛ – Смялян, а по-късно се премества на работа в ДЛ – Хисар. В периода 2001 – 2009 г. е експерт в РУГ – Пловдив. От 2009 до 2011 г. е директор на ДГС – Пловдив, през 2011 – 2013 г. е зам.-директор на РДГ – Пловдив, от 2013 до 2015 г. е директор на ДГС – Пловдив. От 2015 г. е назначен за директор на РДГ – Пловдив.

Като експерт в РУГ – Пловдив, активно участва в множество работни групи към централното горско управление за създаване на нормативна база за организацията, планирането и ползването в горските територии, както и в разработването на информационната система на ИАГ – раздел

„Отдаване на дървесина“.

С негово участие и под ръководството му като директор на ДГС – Пловдив, за пръв път в държавен горски разсадник започва производството на контейнерни фиданки за залесяване и на бързорастящи видове като пауловния. Член е на работната група, изготвила стратегията за развитие на горските разсадници на територията на ЮЦДП – Смолян. През 2013 г. става носител на регионалния приз „Лесовъд на годината“ за 2012 година.

Участва активно в дейностите по сертифициране на Държавните горски стопанства в Кости и Стара Загора, и в ДЛС „Росица“ – м. Лъгът, както и на групов сертификат на ДГС/ДЛС за област Пазарджик като сертифициран одитор по FSC. През 2017 г. по негово предложение се създава действащият и досега Регионален консултативен съвет по опазване на горите, дивеча и рибата за Пловдивска област с председател – областният управител.

Взема дейно участие в редица проекти на Европейския съюз като лектор.

Активно е участието му в организирането и провеждането на традиционните международни изложби „Природа, лов, риболов“ – Пловдив.

Като ръководител на РДГ – Пловдив, приема за лична отговорност организирането на образователни занимания с деца, на които те да научат повече за гората и професията на лесовъда. Инициирани са множество беседи, конкурси за детско творчество, както и съвместни символични залесявания.

– Инж. Димитров, горското дело в региона има богата история, като тази година се навършват 140 години от създаването на горската служба в Пловдивския край. Разкажете ни накратко историята му.

– Горското дело в Пловдивския регион е наистина с много богата история, подробно описана в книгата на дългогодишния служител в системата на горите инж. Георги Арнаудов – „Историята на горите и горското дело в Пловдивския край“. Тя започва със създаването през 1882 г. на първото горско управление в Източна Румелия. В последните години на XIX и началото на XX в. започва овладяването на стръмни и ерозирали планински терени със залесявания, в които се включва и населението на подложените на постоянни прииждания на поройните реки населени места. Гордост за лесовъдската колегия са мащабните залесяванията, извършени от края на 50-те до нача-

лото на 80-те години на XX в., когато са създадени много горски култури не само в долини и опороеви площи от горския фонд, а и в пустеещи селскостопански необработваеми земи. Така до средата на 80-те години са залесени 550 000 дка, които са живият паметник, сътворен от поколения български лесовъди, завещали на поколенията, идващи след тях, да се грижат и да пазят създаденото.

Огромна е плеядата лесовъди, дали своя принос в опазването и обогатяването на зеленото богатство на нашия край. Главната им цел е била създаване на устойчиви гори за идните поколения. На сегашните стопани на гората задачата е увеличаване и опазване на горските ресурси на региона с поглед в бъдещето.

По случай 125-годишнината от началото на организираното горско дело в Пловдивския край през 2007 г. при откриването на новата сграда на Регионалната дирекция в дендрариума на РДГ е поставена плоча и

капсула със завещание към потомците, а през 2012 г. в градинката на жилищния район „Тракия“ паметта за 130-годишнината също е увековечена с мемориална плоча. Чествания за 140-годишнината сме планирали за 2023 година.

**– Споменахте, че в миналото е извършено за-
лесяване върху земеделски необработваеми земи.
Какво става днес с тези гори?**

– През последните две години след разяснителна кампания от наша страна се увеличиха заявленията за промяна на предназначението на залесени земеделски територии както от физически и юридически лица, така и от общини и държавни горски и ловни стопанства. Общо 444.4 ха са вече горска територия, като от тях 24.2 ха – собственост на физически и юридически лица, 415.2 ха – държавна, и 5 ха общинска собственост. Подготвят се за процедура за промяна на предназначението на земеделски в горски територии още 1454 ха, в т.ч. 1200 ха общинска и 254 ха държавна собственост.

**– РДГ – Пловдив, е с район на дейност, който
обхваща административната област Пловдив, т.е.
много населени места и многобройно население.**

**Какви са предизвикателствата при осъществяване
на контролната дейност?**

– Пловдив е вторият по големина град в България. На територията на Регионалната дирекция по горите са 18 общини, 215 населени места с почти 700 000 жители. Това до известна степен определя динамична обстановка и изисква бърза и адекватна реакция от служителите на Дирекцията в контрола и превенцията на нарушенията. Изградено е много добро взаимодействие и сътрудничество между институциите – органите на МВР, Националната агенция за приходите, Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“, Районната прокуратура и неправителствения сектор. Всеки месец превантивно се извършват и съвместни проверки с ангажираните институции в районите с концентрация на посегателства върху горите, в резултат на които се наблюдава намаляване на нарушенията в горските територии. Общественият контрол, благодарение на разработените общодостъпни информационни системи от ИАГ и неправителствения сектор, подпомага работата на служителите по контрола. Смятаме, че достъпът на обществото до информация за дейностите в горите, който води до прозрачност на системата, е много голяма крачка към повишаване на имиджа на лесовъдската колегия.

Колективът на РДГ – Пловдив, с директора инж. Мирослав Димитров, зам.-директора инж. Антон Бамбалов и гл. счетоводител Тони Илиева

Представяме Регионалната дирекция по горите – Пловдив

Инж. Антон БАМБАЛОВ – заместник-директор

РДГ – Пловдив, осъществява контрол върху всички дейности, извършвани в горските територии на региона, с 21 експерти и горски инспектори. Горските инспектори са организирани в 6 екипа, оборудвани с автомобили, разпределени на цялата територия на областта. Обособени са 6 временни контролни горски пункта (ВКГП) на места със засилен трафик на дървесина.

През 2021 г. горските инспектори на Регионалната дирекция са извършили 17 677 проверки. Проверени са 2348 складове, цехове, борси за обла и фасонирана дървесина и обекти за търговия с дървени материали, 3052 обекта за добив на дървесина, 2979 превозни средства, от които 897 на 6-те ВКГП, 4567 ловци, 1750 риболовци и 2981 други физически лица и частни имоти. Съставени са 237 АУАН, като 230 от тях са по Закона за горите, 5 – по Закона за лова и опазване на дивеча, и 2 – по Закона за рибарството и аквакултурите. Задържани са 0.28 м³ фасонирана и 10.5 м³ обла строителна дървесина, 205 пр. м³ дърва за огрев, 2 коледни елхи, 10 МПС, 11 каруци, 6 бензиномоторни триона, 3 брадви и инструменти за дърводобив, един ловен уред, 2 въдици, 6 бр. едър и 3 бр. дребен дивеч, 13 кг дивечово месо и други.

През м.г. са издадени 388 наказателни постановления, с наложени глоби за 76 235 лв., имуществени санкции на стойност 6300 лв., обезщетения на стойност 3076 лв. и парична равностойност – 4794 лева. Влезли са в сила 344 наказателни постановления.

Обжалвани са 7 наказателни постановления, от които 5 са без решение и 2 са видоизменени. В Прокуратурата са изпратени 286 преписки, от които 15 са без решение, 268 са върнати за административно производство и по 3 са образувани досъдебни производства. Издадени присъди няма.

Считаме, че в системата на РДГ – Пловдив, е изградено добро взаимодействие и ползотворно сътрудничество между различни институции, имащи отношение към контролните и превантивните дейности. Извършени са 217 съвместни проверки с РУ на МВР, като са проверени 218 МПС, 155 обекта по чл. 206 от ЗГ, 70 сечища, 1431 ловци, 18 риболовци и 1106 физически лица и имоти. Съставени са общо 114 АУАН, от които 112 по ЗГ и 2 по ЗЛОД за съхранение и транспортиране на немаркирана дървесина без превозен билет (ПБ), за видеонаблюдение на обект по чл. 206 от ЗГ, неотговарящо на изискванията, невписани с срок ПБ и транспорт на дървесина с изтекъл ПБ, незаконно строителство в горски територии, транспорт на дървесина с нерегистрирано GPS устройство, пренасяне на убит дивеч и ловуване със забранени средства.

53 са проверките, проведени с НАП – Пловдив – на 82 обекта по чл. 206 от ЗГ, съставен е 1 АУАН по ЗГ за видеонаблюдение на обект по чл. 206 от ЗГ, неотговарящо на изискванията. За нанесени щети от кафява мечка са извършени 11 проверки с РИОСВ, Държавното горско стопанство и Общината в Карлово.

През 2021 г. са проверени 23 оператори и 34 търговци за спазване на Регламент (ЕС) № 995/2010 г. При контрола на ДГС/ДЛС е установено наличие на система за проследяване на сертифицирана продукция – дървесина, която излиза на пазара като FSC® сертифициран продукт. От проверените 5 вносители на дървесина и дървесни продукти, включени в обхвата на регламента, е констатирано, че е изготвена система за надлежна проверка. Останалите оператори спазват местното законодателство. Не са констатирани нарушения на Закона за

горите и регламента.

На място от горските инспектори са проверени и 87 сигнала, подадени на тел. 112, за незаконни сечи, транспортиране и съхраняване на дървесина, за пожари и други дейности в горите. На територията на РДГ – Пловдив, през м.г. са възникнали 37 горски пожара, с обща засегната площ 6296 дка, от тях 882 дка – от върхов пожар. Най-голям е делът (33 бр.) на пожарите, предизвикани от небрежност, по естествени причини и умишлените запалвания. Преобладаващата част са горските пожари, причинени от запалвания на сухи треви в необработваеми земеделски земи през пролетта – март и април, и есента – септември и октомври. Тези запалвания се правят с цел почистване на сухата растителност и много често преминават в неконтролируемо горене, засягащо и други площи. Най-често срещаната причина и с най-тежки последици са пожарите, предизвикани от запалвания за подсигуряване на паша за домашния добитък. Друга част се пада на пожари, причинени от запалвания на стърнища. Извършителите на тези нарушения се установяват и доказват трудно и в повечето случаи остават ненаказани.

На територията на разсадник „Голямо Конарско шосе“ на ДГС – Пловдив, се намираща площадка за задържани дървесина и вещи – предмет на нарушения, установени от горските инспектори на РДГ – Пловдив

Експертният екип на РДГ – Пловдив:

Зам.-директор инж. Антон Бамбалов (в средата) с главните експерти (от ляво надясно): инж. Боряна Балджијева – „Горска икономика“, инж. Магдален Гайдаджиев – старши горски инспектор, инж. Ваня Капушева – „Промени в горските територии“, инж. Александър Дюлгеров – „Стопанисване и ползване в горите“, инж. Валери Гачилов – „Залесяване и защита на горите“, и инж. Тодор Славчев – „Ловно и рибно стопанство“

Инж. Тодор СЛАВЧЕВ – главен експерт „Ловно и рибно стопанство“

На територията на РДГ – Пловдив, има три Държавни ловни стопанства, две от които са териториални поделения на ЮЦДП – Смолян, („Тракия“ и „Кормисош“) и едно на ЮЗДП – Благоевград, („Кричим“). На тях се дължи основният дял от организиран ловец туризъм в РДГ – Пловдив. Ловувалите по линия на ОЛТ на територията на РДГ български граждани са 502, а чуждестранните ловци – 128. Приходите от организиран ловец туризъм за 2021 г. са 831 211.54 лева.

Първите три най-добри трофея за 2021 г., оценени по СИС, са: благороден елен с 215.39 т., 191.51 т. и 190.26 т.; елен лопатар – 201.38 т., 182.39 т. и 180.74 т.; дива свиня – 128.41 т., 127.12 т. и 125.68 т.; муфлон – 215.7 т., 201.1 т. и 185.4 т.; сърна

– 132.7 т., 131.63 т. и 117.33 точки.

На територията на Дирекцията има 12 дивечовъдни участъка, част от които са отдадени за стопанисване на юридически лица. Предоставените ловностопански райони са 178, обединени в 8 сдружения с общо 11 576 ловци.

По данни от проведената пролетна таксация като цяло се наблюдава увеличаване на запасите от дивеч на територията на Регионалната дирекция.

От Регионалната комисия за оценка на ловни трофеи към РДГ – Пловдив, са извършени общо 112 оценки на ловни трофеи, добити при ловните излети през 2021 година.

През тази година са извършени 4567 проверки по ЗЛОД, като са съставени 12 АУАН с издадени 10 наказателни постановления.

Представяме Регионалната дирекция по горите – Пловдив

**Инж. Ваня КАПУШЕВА – главен експерт
„Промени в горските територии“**

Заедно със стопанисването и опазването на горите работата с подрастващите е най-ценната инвестиция за нас. Както и с гората, резултатът от нашата работа ще проличи след 15 – 20 години, когато днешните деца ще са активни граждани и надяваме се с отговорно отношение към гората и околната среда.

В последните няколко години инициативите на РДГ – Пловдив, свързани с горско образование за деца, излязоха от рамките на традиционната Седмица на гората. Все по-осезаемо се налага необходимостта от представяне на професията на лесовъда и изграждане на позитивния имидж.

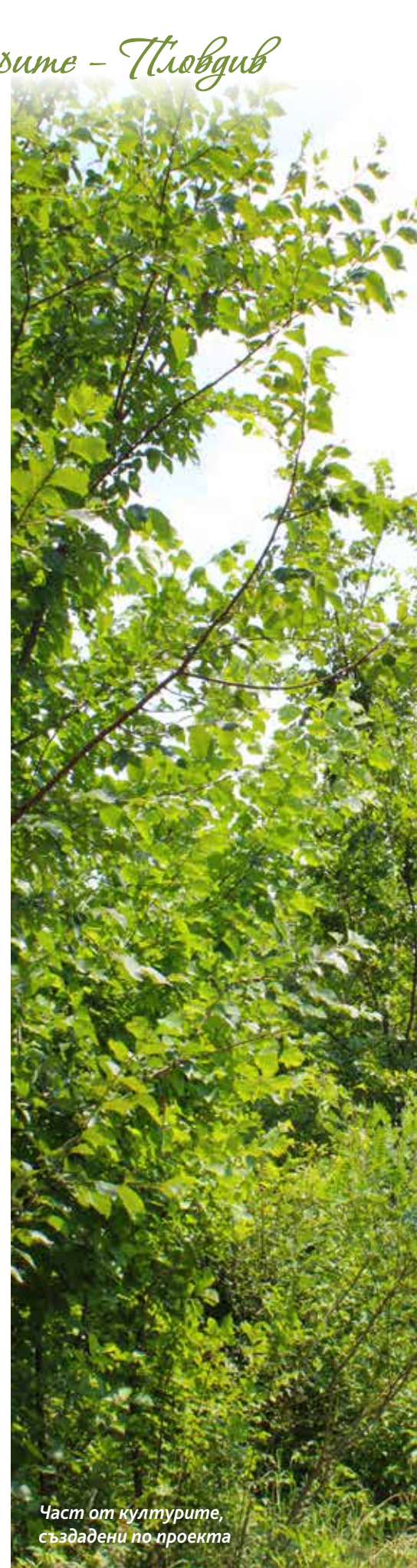
Тази година в рамките на международното изложение „Природа, лов и риболов“ Изпълнителната агенция по горите и ДПП „Витоша“ в партньорство с РДГ – Пловдив, представиха образователния проект „Горичка в колечка“. Вече втора година заедно с Центъра за работа с деца към Спортен клуб „Тракия – САГ“ организираме в м. Копревките горски празник за деца от различни училища. Под формата на забавни игри разказваме на малчуганите за защитната роля на горите и грижите, които полагат лесовъдите, както и за необходимостта всички хора да пазят гората. След тези срещи няколко пловдивски училища изразиха желание да изне-

сем беседи в часовете на учениците. Имаме идея да превърнем в открита класна стая нашия дендрариум. Той е създаден през 2007 г. в двора на Дирекцията и от тогава всяка година се обогатява с нови дървесни видове. Сега могат да се видят около 20 широколистни и 10 иглолистни вида, което ще е много познавателно за децата.

Деца на Пловдив с радост се включиха в образователни игри, проведени от горските педагози на тазгодишното изложение „Природа, лов и риболов“

Част от културите, създадени по проекта

Да расте гората край с. Маноле

Синж. Александър Дюлгеров пътуваме към местността Мериц орман, намираща се край р. Марица, в землището на с. Маноле. Тук преди 7 години започва действието си проект „Възстановяване и опазване на алувиални гори от хабитат 91Е0 в защитените зони по „Натура 2000“ и моделни територии в България“. Инж. Дюлгеров е бил член на екипа, осъществил проекта. Инициативата за възстановяване на крайречни гори е на РДГ – Пловдив. Дирекцията е поканена като асоцииран бенефициент в изпълнението ѝ, проектът е подкрепен и от WWF – България. През 2014 г. е сключено споразумение за осъществяване на съвместна дейност между РДГ – Пловдив, и ЮЦДП – Смолян, но още в началния етап на документалната подготовка възникват проблеми със собствеността на проектите имоти, които не позволя-

ват той да бъде осъществен в държавните горски територии. Това не отказва участниците в проекта и след редица необходими процедури се стига до сключване на договора за сътрудничество между Регионалната дирекция и Община – Марица, върху чиято горска територия действието на проекта става възможно. Както споделя инж. Дюлгеров, кметът Димитър Иванов изцяло подкрепя проекта. Така се оформя обект с обща площ 128 дка в м. Мериц орман. Изпълнител на дейностите по проекта след конкурс става „Гея – Аква“ ЕООД.

Работата на терен започва през ноември 2015 г. – почистване е площта в предвидените обекти и през февруари 2016 г. е извършено залесяване на 12.8 ха с дървесни видове, предвидени по технологични планове – черна топола, летен дъб, черна елша, полски ясен и полски бряст. Работата продължава успешно и през целия период като асоцииран бенефициент РДГ – Пловдив, в партньорство с WWF – България, поддържа непрекъснатата комуникация, координация и отчет при изпълнението на всички предвидени по проекта дейности и мероприятия. През 2016 – 2018 г. е извършено попълване с черна топола и летен дъб в един от подотделите, където е установена голяма загуба от черна елша, извършвана е механична борба с инвазивния вид аморфа, отново попълване и отглеждане на горските култури. За предпазване на създадените култури от пожар е направена и поддържана минерализована ивица по периферията на обекта. При отглеждането на културите със 100 трудодни са участвали доброволци. През 2018 г. и на дечищата от Комплекса за социални услуги „Олга Скобелева“ в Пловдив е показано как се възстановяват крайречните гори, защото в Регионалната дирекция е застъпена много работата с подрастващи.

През есента на 2018 г. е проведена инвентаризация, при която е установен процент на прихващане общо

Инж. Александър Дюлгеров на обекта, в който е осъществен проектът за възстановяване на крайречните гори край с. Маноле

за площта – 73.37. През февруари 2019 г. във връзка с приключване на проекта е извършена съвместна проверка за цялостното изпълнение на дейностите по договора между възложителя – Община – Марица, изпълнителя – „Гея Аква“ ЕООД, асоциирания бенефициент – РДГ – Пловдив, координиращия бенефициент – ИАГ, и представителя на Европейската комисия по Програма LIFE +, която е приключила с висока оценка.

След като изминахме пътя до р. Марица през укрепналите вече насаждения, попитахме какво в близко бъдеще трябва да се направи за крайречната гора край с. Маноле.

„Най-важното е в идните години да се проведе последното отглеждане и да се полагат грижи за възстановените територии, което е указано в съответните точки от договора между институциите, а управлението на тези територии след приключване на проекта да бъде консервационно ориентирано“, ни отговори инж. Александър Дюлгеров.

Ние се радваме на това общественополезно дело на лесовъдите, допринесли за възстановяване на изгубените някога гори с мисъл за природата и хората, и пожелаваме добро бъдеще на крайречната гора до с. Маноле.

Представяме Регионалната дирекция по горите – Пловдив

Тачат своята история

Лесовъдите създават гори за хората. Тяхното творчество, усилията, грижите и имената им обаче не са отбелязани на указателни табели край живите зелени паметници – здравите горски масиви. Но лесовъдската колегия от Пловдивската регионална дирекция по горите знае своето „родословие“ и тачи своята история, отдавайки по този начин почит към предшествениците си. В разкошния дендрариум, обгърнал административната сграда на Регионалната дирекция,

2

1

който впрочем изисква много грижи и работа по поддържането му, през 2007 г. е поставена първата мемориална плоча. Тя отбелязва 125-годишнината от началото на организираното горско дело в Пловдивския край и съдържа капсула с послание към потомците, което да бъде отворено през 2057 г. (сн. 1). Продължавайки традицията и следвайки стремежа си за по-голяма откритост на дейността на Дирекцията пред обществото, през 2012 г. в градинка на жилищния район „Тра-

кия“ е поставена паметна плоча, посветена на 130 години от създаването на горската служба в региона (сн. 2). Тя е с много красиво послание и всеки посетител на градинката се спира да го прочете:

*„Веднъж гората рекла:
Без мене земята остава
пустиня,
ручей бистри пресъхват
без мен,
птици отлитат
нейде в небето,
въздухът свръшва,
изчезва без мен,
човеко, пази ме, обичай
ме, грижи се за мен!“*

Напоследък се разпространява мнение, подклаждано особено от различни страници в интернет пространството, че да си лесовъд в регионална дирекция по горите не е толкова добре. От една страна, кой обича контролните органи? А от друга – адекватно ли е заплащането на труда на експертния екип? Разделена по силата на закона по функциите си – контролна и стопанска, лесовъдската колегията не усеща онова единство, с което е била известна в миналото, и смята, че няма достатъчно престиж в обществото. Да оставим обаче настрана въпроса за това, че авторитетът не се дава, а се извоюва с действията, и да се концентрираме върху професионализма и добрите практики. Именно тях видяхме в работата на колектива на Регионалната дирекция по горите – Пловдив. Професионалното отношение личи в резултатите, които те имат в своята дейност, и тях се постаряхме да ви представим. Тя не е различна от дейността на колегията, работеща в другите регионални дирекции, но е белязана с много ентузиазъм и любов към делото, което върши, и с идеята, че винаги можеш да дадеш повече. Дано и държавата в най-скоро време да покаже отношението си към стоящите „на стража“ на горите.

Светлана БЪНЗАРОВА
Павел ПАВЛОВ
Снимки: Станислава КРУМОВА